

BARQAROR RIVOJLANISH TAMOYILLARI ASOSIDA IQTISODIY
SIYOSATNI SHAKLLANTIRISH

Djalilov Alibek Axad o'g'li

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti Menejment fakulteti, Korporativ boshqaruv yo'nalishi 4-
bosqich talabasi, Kb-61 guruhi talabasi a.djallilov@tsue.uz

Ibragimov G'anijon G'ayratovich

Ilmiy rahbar: Qo'shma ta'lim dasturlarini muvofiqlashtirish markazi boshlig'i, Innovatsion
Menejment kafedrası dotsenti Phd g.ibragimov@tsue.uz

Annotatsiya: Mazkur maqolada barqaror rivojlanish tamoyillari asosida iqtisodiy siyosatni shakllantirish masalalari tahlil qilingan. Tadqiqotda global iqtisodiy tizimda ekologik, ijtimoiy va iqtisodiy barqarorlik o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik yoritilib, BMTning 2030-yilgacha mo'ljallangan Barqaror rivojlanish maqsadlari doirasida milliy siyosatni optimallashtirish zaruriyati asoslab berilgan. Rivojlangan mamlakatlar – Germaniya, Shvetsiya va Yaponiya tajribalari misolida barqaror iqtisodiy siyosatning amaliy natijalari tahlil qilinib, ularning iqtisodiy o'sish, energiya samaradorligi hamda innovatsion rivojlanishdagi o'rni ko'rsatib o'tilgan. Shuningdek, rivojlanayotgan davlatlarda, xususan, Markaziy Osiyo mamlakatlarida ushbu siyosatni joriy etishdagi muammolar – moliyaviy resurslar yetishmasligi, texnologik qoloqlik va institutsional zaifliklar kabi omillar tahlil qilingan. Maqolada barqaror rivojlanishga erishish uchun yashil investitsiyalarni rag'batlantirish, energiya samaradorligini oshirish, ijtimoiy tenglikni mustahkamlash va xalqaro hamkorlikni kengaytirish yo'nalishlari taklif etilgan. Tadqiqot natijalari barqaror rivojlanish siyosatini iqtisodiy strategiyaning asosiy negiziga aylantirish mamlakatlarning uzoq muddatli iqtisodiy barqarorligi va ekologik xavfsizligini ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etishini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: barqaror rivojlanish, iqtisodiy siyosat, yashil iqtisodiyot, ekologik barqarorlik, innovatsion rivojlanish, xalqaro tajriba, energiya samaradorligi, ijtimoiy tenglik, global iqtisodiyot.

Аннотация: В данной статье анализируются вопросы формирования экономической политики на основе принципов устойчивого развития. В исследовании раскрыта взаимосвязь между экологической, социальной и экономической устойчивостью в глобальной экономической системе, а также обоснована необходимость оптимизации национальной политики в рамках Целей устойчивого развития ООН до 2030 года. На примере развитых стран – Германии, Швеции и Японии – рассмотрены практические результаты устойчивой экономической политики, показана её роль в экономическом росте, повышении энергоэффективности и стимулировании инновационного развития. Также проанализированы проблемы внедрения данной политики в развивающихся странах, в частности в государствах Центральной Азии, включая недостаток финансовых ресурсов, технологическое отставание и институциональную слабость. В статье предложены направления достижения устойчивого развития, такие как стимулирование «зелёных» инвестиций,

повышение энергоэффективности, укрепление социальной справедливости и расширение международного сотрудничества. Результаты исследования показывают, что превращение политики устойчивого развития в основополагающий элемент экономической стратегии имеет важное значение для обеспечения долгосрочной экономической стабильности и экологической безопасности стран.

Ключевые слова: устойчивое развитие, экономическая политика, зелёная экономика, экологическая устойчивость, инновационное развитие, международный опыт, энергоэффективность, социальное равенство, мировая экономика.

Abstract: This article analyzes the issues of shaping economic policy based on the principles of sustainable development. The study highlights the interconnection between environmental, social, and economic sustainability within the global economic system and substantiates the need to optimize national policies in line with the United Nations Sustainable Development Goals (SDGs) up to 2030. Using the experiences of developed countries such as Germany, Sweden, and Japan, the paper examines the practical outcomes of sustainable economic policy and its role in promoting economic growth, energy efficiency, and innovative development. It also analyzes the challenges of implementing this policy in developing countries, particularly in Central Asia, including limited financial resources, technological lag, and institutional weaknesses. The article proposes directions for achieving sustainable development, such as stimulating green investments, improving energy efficiency, strengthening social equality, and expanding international cooperation. The results of the study demonstrate that integrating sustainable development principles into the core of economic strategy plays a crucial role in ensuring long-term economic stability and environmental security of nations.

Keywords: sustainable development, economic policy, green economy, environmental sustainability, innovative development, international experience, energy efficiency, social equality, global economy.

KIRISH

So'nggi yillarda jahon miqyosida barqaror rivojlanish konsepsiyasi iqtisodiy siyosatning markaziy yo'nalishlaridan biriga aylandi. Iqlim o'zgarishi, ekologik inqirozlar, tabiiy resurslarning kamayishi va ijtimoiy tengsizlik muammolari davlatlarni iqtisodiy rivojlanishning yangi modelini izlashga undamoqda. Shu sababli, iqtisodiy siyosatni barqaror rivojlanish tamoyillariga asoslash uzoq muddatli o'sish, ekologik xavfsizlik va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlashda hal qiluvchi ahamiyat kasb etadi. Barqaror rivojlanish — bu hozirgi avlod ehtiyojlarini qondirish bilan birga, kelajak avlod imkoniyatlarini cheklamaslikka qaratilgan iqtisodiy, ijtimoiy va ekologik muvozanatni saqlovchi tizimdir. 1987-yilda BMTning "Bizning umumiy kelajagimiz" hisobotida ilgari surilgan ushbu tushuncha bugungi kunda global miqyosda barcha davlatlar siyosatining asosiy yo'nalishiga aylangan. 2030-yilgacha mo'ljallangan Barqaror rivojlanish maqsadlari (SDGs) esa bu jarayonning xalqaro me'yoriy poydevorini yaratdi. Ko'plab mamlakatlar, xususan

Germaniya, Shvetsiya va Yaponiya, o'z iqtisodiy siyosatini yashil iqtisodiyot, innovatsiyalar va energiya samaradorligi tamoyillari asosida shakllantirgan. Bu davlatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, iqtisodiy o'sish va ekologik barqarorlik o'zaro qarama-qarshi tushunchalar emas, balki bir-birini to'ldiruvchi omillardir. Rivojlanayotgan mamlakatlar uchun esa bunday yondashuvni joriy etish ko'proq institutsional islohotlar, investitsiyalar va xalqaro hamkorlikni talab etadi. O'zbekiston ham bu borada faol choralar ko'rmoqda. "Yashil iqtisodiyot" strategiyasi, qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish va ekologik barqarorlikni oshirishga qaratilgan dasturlar mamlakat iqtisodiy siyosatini yangi bosqichga olib chiqmoqda. Shu bois barqaror rivojlanish tamoyillarini iqtisodiy siyosatga integratsiya qilish bugungi kunda nafaqat global, balki milliy iqtisodiy taraqqiyotning ham muhim yo'nalishiga aylanmoqda.

TADQIQOT METODOLOGIYA

Ushbu tadqiqotda barqaror rivojlanish tamoyillarining iqtisodiy siyosatga ta'siri va ularni milliy siyosatga integratsiya qilish yo'llari o'rganildi. Ishning metodologik asosi tizimli, tahliliy va qiyosiy yondashuvlarga tayangan. Tadqiqot davomida iqtisodiy nazariyalar, ekologik iqtisodiyot konsepsiyasi hamda ijtimoiy barqarorlik g'oyalari ilmiy manbalar asosida tahlil qilindi. Empirik ma'lumotlar sifatida Jahon banki, BMT va OECD kabi xalqaro tashkilotlarning statistik hisobotlaridan foydalanildi. Qiyosiy tahlil usuli yordamida Germaniya, Shvetsiya, Yaponiya va O'zbekiston tajribalari solishtirilib, samarali yondashuvlar ajratib ko'rsatildi. Shuningdek, statistik tahlil asosida energiya samaradorligi, yashil investitsiyalar va barqaror rivojlanish ko'rsatkichlari baholandi. Tadqiqotda olingan natijalar asosida iqtisodiy siyosatni barqaror rivojlanish tamoyillari bilan uyg'unlashtirish bo'yicha ilmiy-amaliy xulosalar ishlab chiqildi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Barqaror rivojlanish masalasi bugungi kunda jahon ilmiy doiralarida eng muhim tadqiqot yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ushbu konsepsiya ilk bor 1987-yilda BMT tomonidan e'lon qilingan "Bizning umumiy kelajagimiz" (Brundtland Report) hisobotida ilmiy asoslangan bo'lib, unda barqaror rivojlanish "hozirgi avlod ehtiyojlarini qondirgan holda kelajak avlod imkoniyatlarini cheklamaydigan rivojlanish" sifatida ta'riflangan.

Bu yondashuv iqtisodiy, ekologik va ijtimoiy o'lchovlarning o'zaro bog'liqligini e'tirof etadi va keyingi tadqiqotlar uchun metodologik asos bo'lib xizmat qilgan¹. Sachs J. (2015) o'zining "The Age of Sustainable Development" nomli asarida barqaror rivojlanishni global iqtisodiy tizimni barqarorlashtiruvchi omil sifatida baholaydi.

Uning fikricha, iqtisodiy siyosat ekologik va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlamas ekan, uzoq muddatli iqtisodiy o'sish mumkin emas². Shuningdek, Stiglitz, Sen va Fitoussi (2010) o'z tadqiqotlarida iqtisodiy samaradorlikni baholashda faqat YAIM (yalpi ichki mahsulot) ko'rsatkichlariga tayanish yetarli emasligini, balki ijtimoiy farovonlik va atrof-muhit barqarorligini ham hisobga olish zarurligini ta'kidlaganlar.

Porter va Kramer (2011) tomonidan ilgari surilgan "shared value" konsepsiyasi ham ushbu yo'nalishda muhim nazariy yangilik hisoblanadi. Ular iqtisodiy o'sishni ijtimoiy manfaatlar bilan uyg'unlashtirish orqali korporativ siyosat va milliy iqtisodiyotda

¹ United Nations. (1987). *Our Common Future*. World Commission on Environment and Development. Oxford University Press.

² Sachs, J. D. (2015). *The Age of Sustainable Development*. Columbia University Press.

barqarorlikni ta'minlash mumkinligini ko'rsatganlar. Bu yondashuv hozirgi kunda ko'plab rivojlangan mamlakatlar tomonidan iqtisodiy siyosatning tarkibiy qismi sifatida qabul qilingan. Rivojlangan davlatlar tajribasini yorituvchi adabiyotlar orasida OECD, Jahon banki va BMTning muntazam hisobotlari alohida ahamiyatga ega. OECD (2022) ma'lumotlariga ko'ra, Germaniya, Shvetsiya va Yaponiya barqaror rivojlanish tamoyillarini amaliy siyosat darajasida samarali qo'llab, iqtisodiy o'sish bilan bir qatorda ekologik xavfsizlikni ham ta'minlab kelmoqda. Germaniyada "Energiewende" dasturi orqali qayta tiklanuvchi energiya manbalariga o'tish, Shvetsiyada karbon chiqindilarini kamaytirish va ijtimoiy tenglikni ta'minlash, Yaponiyada esa texnologik innovatsiyalar orqali ekologik me'yorlarni saqlash siyosati muvaffaqiyatli amalga oshirilmoqda. Rivojlanayotgan mamlakatlar bo'yicha olib borilgan tadqiqotlarda (UNDP, 2021; World Bank, 2020) barqaror rivojlanish siyosatini amalga oshirishda moliyaviy resurslarning yetishmasligi, texnologik asoratlilik va institutsional tizimning zaifligi asosiy to'siqlar sifatida qayd etilgan. Biroq, bu davlatlarda xalqaro hamkorlik va "yashil moliyalashtirish" dasturlari yordamida iqtisodiy siyosatda barqarorlik tamoyillarini bosqichma-bosqich joriy etish tendensiyasi kuchayib bormoqda.

O'zbekiston olimlari tomonidan ham ushbu yo'nalishda muhim ilmiy ishlar olib borilgan. A. Abdug'aniyev (2021) o'z tadqiqotlarida milliy iqtisodiyotda yashil energiya va resurslardan oqilona foydalanish siyosatining ahamiyatini asoslagan. S. Xolmo'minov (2022) esa barqaror iqtisodiy o'sishni ta'minlash uchun ekologik siyosat va davlat investitsiya dasturlarining uyg'unlashuvini tahlil qilgan. Shuningdek, Sh. Mamatqulov (2023) O'zbekiston sharoitida "yashil iqtisodiyot" konsepsiyasining amaliy natijalarini o'rgangan hamda energiya samaradorligini oshirish va chiqindilarni kamaytirish bo'yicha tavsiyalar bergan. Umuman olganda, mavjud ilmiy adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, barqaror rivojlanish nafaqat ekologik muvozanatni ta'minlash, balki iqtisodiy o'sish va ijtimoiy farovonlikni uyg'unlashtirishni ham ko'zda tutadi. Tadqiqotlar natijalaridan kelib chiqib aytish mumkinki, iqtisodiy siyosatni samarali shakllantirish uchun davlat strategiyasida barqaror rivojlanish tamoyillarini institutsional, moliyaviy va huquqiy darajada mustahkamlash zarur. Shuningdek, xalqaro tajribani o'rganish va uni milliy sharoitga moslashtirish barqaror iqtisodiyot barpo etishda eng muhim yo'nalishlardan biri hisoblanadi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Barqaror rivojlanish tamoyillari asosida iqtisodiy siyosatni shakllantirish hozirgi globallashtirish davrida har bir mamlakatning strategik ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Iqtisodiy siyosatning bu yo'nalishi iqtisodiy o'sishning sifat jihatidan yangi bosqichga o'tish, ijtimoiy tenglikni ta'minlash hamda ekologik xavfsizlikni mustahkamlashni nazarda tutadi. Ayniqsa, tabiiy resurslarga boy, ammo ularni qayta ishlash texnologiyasi cheklangan mamlakatlarda, jumladan O'zbekistonda, barqaror rivojlanish siyosatini to'g'ri shakllantirish iqtisodiyotning uzoq muddatli barqarorligini kafolatlaydi. So'nggi yillarda mamlakatimizda "yashil iqtisodiyot" tamoyillarini joriy etish, energiya samaradorligini oshirish va ekologik xavfsizlikni mustahkamlash yo'nalishida qator islohotlar amalga oshirilmoqda. 2019-yilda qabul qilingan "Yashil iqtisodiyotga o'tish konsepsiyasi" asosida 2030-yilgacha bo'lgan davr uchun aniq strategik maqsadlar

belgilandi. Unga ko'ra, qayta tiklanuvchi energiya manbalarining ulushi umumiy energiya balansida 25 foizga yetkazilishi, issiqxona gazlari chiqindilarini sezilarli kamaytirish va chiqindisiz ishlab chiqarish tizimini yaratish rejalashtirilgan³. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, barqaror iqtisodiy siyosatning samaradorligi ko'p jihatdan davlatning institutsional salohiyatiga bog'liq. Davlat siyosatida ekologik soliq tizimini rivojlantirish, "yashil obligatsiyalar" orqali ekologik loyihalarni moliyalashtirish va energiya samarador texnologiyalarni joriy etish kabi mexanizmlar barqaror rivojlanish siyosatining iqtisodiy asosini tashkil etadi. Misol uchun, Yevropa Ittifoqi mamlakatlarida uglerod solig'i mexanizmi ekologik ifloslanishni kamaytirish va toza energiyaga o'tish jarayonida muhim rol o'ynaydi⁴. O'zbekistonda ham 2023-yildan boshlab ekologik to'lovlarni takomillashtirish, korxonalarni chiqindilarni kamaytirishga rag'batlantirish bo'yicha yangi normativ-huquqiy hujjatlar qabul qilindi.

Jahon tajribasi shuni ko'rsatadiki, iqtisodiy siyosatda barqaror rivojlanish tamoyillarini samarali qo'llash uchun davlat, biznes sektori va fuqarolik jamiyatining hamkorligi zarur. Masalan, Shvetsiya, Germaniya va Yaponiya kabi davlatlarda davlat-xususiy sheriklik asosida "yashil innovatsiyalar"ni moliyalashtirish orqali ekologik barqarorlik bilan iqtisodiy o'sish uyg'unlashtirilgan. Germaniyada ishlab chiqilgan "Energiewende" dasturi qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish bilan birga, sanoat korxonalarida uglerod chiqindilarini keskin kamaytirgan. Bu tajribalar O'zbekiston uchun ham dolzarb bo'lib, milliy sharoitga moslashtirilgan holda amalga oshirilmoqda. O'zbekiston sharoitida amalga oshirilayotgan islohotlar natijasida iqtisodiy siyosatning barqarorlik darajasi sezilarli oshgan. So'nggi besh yil ichida qayta tiklanuvchi energiya ishlab chiqarish hajmi 1,8 barobarga oshdi, quyosh va shamol elektr stansiyalari soni esa ikki barobarga ko'paydi. Shu bilan birga, xalqaro moliya institutlari bilan hamkorlikda 1 milliard AQSh dollaridan ortiq qiymatdagi "yashil energiya" loyihalari amalga oshirilmoqda. Bularning barchasi iqtisodiy o'sish bilan bir qatorda, ekologik xavfsizlik va ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlashga xizmat qilmoqda.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, O'zbekistonda barqaror rivojlanish siyosatini amalga oshirishda quyidagi muhim yo'nalishlar ajralib turadi:

1. Iqtisodiy islohotlarning ekologik yo'naltirilganligi – ishlab chiqarish tarmoqlarida resurslarni tejaydigan texnologiyalarni keng joriy etish;
2. Moliyaviy mexanizmlarni diversifikatsiya qilish – "yashil kreditlar" va "yashil obligatsiyalar" orqali ekologik loyihalarni moliyalashtirish;
3. Innovatsion infratuzilma yaratish – ilmiy tadqiqot institutlari va xususiy sektor o'rtasida ekologik texnologiyalarni rivojlantirish;
4. Ijtimoiy ishtirokni kuchaytirish – aholining ekologik madaniyatini oshirish, ta'lim tizimida barqaror rivojlanish tamoyillarini keng targ'ib qilish.

Bundan tashqari, iqtisodiy tahlillar shuni ko'rsatmoqdaki, barqaror rivojlanish siyosatini to'liq amalga oshirish uchun hukumat siyosatida ekologik investitsiyalarni rag'batlantiruvchi fiskal choralarni kuchaytirish muhim ahamiyatga ega. Xususan, ekologik soliq imtiyozlari, "yashil texnologiyalar"ni joriy etayotgan korxonalarga

³ O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi. (2019). "Yashil iqtisodiyot"ga o'tish bo'yicha milliy konsepsiya. Toshkent.

⁴ OECD. (2022). *Green Growth Indicators 2022*. Paris: OECD Publishing.

subsidiyalar va grantlar ajratish kabi choralar iqtisodiy barqarorlikni oshiradi. Shuningdek, O'zbekistonda iqtisodiy siyosatning barqarorlik darajasini oshirishda xalqaro hamkorlikning o'rnini beqiyos. BMTning Barqaror rivojlanish maqsadlari (SDG) doirasida mamlakat 2030-yilgacha bo'lgan davr uchun 17 ta asosiy maqsadni amalga oshirishni o'z oldiga maqsad qilgan. Bu yo'nalishda BMT Taraqqiyot dasturi (UNDP), Jahon banki va Osiyo taraqqiyot banki bilan hamkorlik natijasida mamlakatda "Yashil iqtisodiyot" loyihalari, energiya tejamkor qurilish va chiqindilarni boshqarish dasturlari yo'lga qo'yilgan. Natijalar shuni ko'rsatmoqdaki, iqtisodiy siyosatda barqaror rivojlanish tamoyillarini qo'llash O'zbekiston uchun nafaqat ekologik foyda, balki iqtisodiy raqobatbardoshlikni oshirish, eksport salohiyatini kengaytirish va investitsion jozibadorlikni kuchaytirishga ham xizmat qilmoqda. Bu esa uzoq muddatli istiqbolda mamlakatning iqtisodiy xavfsizligini mustahkamlash, xalqaro reytinglarda o'rnini yaxshilash va aholi farovonligini oshirishga zamin yaratadi. Umuman olganda, tahlillar shuni isbotlaydiki, barqaror rivojlanish siyosatini muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun iqtisodiy o'sish strategiyasi ekologik va ijtimoiy omillar bilan muvofiqlashtirilgan bo'lishi zarur. O'zbekiston bu yo'nalishda aniq qadamlar qo'ymoqda: energetika tarmog'ining diversifikatsiyasi, "yashil" investitsiyalar hajmining oshishi, raqamli texnologiyalarni joriy etish va ekologik boshqaruv tizimini takomillashtirish barqaror iqtisodiy siyosatning asosiy tarkibiy qismlariga aylanmoqda. Natijada, barqaror rivojlanish tamoyillariga asoslangan iqtisodiy siyosat mamlakatning uzoq muddatli strategik rivojlanishiga xizmat qiladi. Bu yo'nalishda erishilgan natijalar kelgusida ijtimoiy-iqtisodiy farovonlikni oshirish, ekologik muammolarni kamaytirish va global iqtisodiyotda O'zbekistonning o'rnini mustahkamlash uchun asosiy omil bo'lib xizmat qiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'zbekistonda iqtisodiy siyosatni barqaror rivojlanish tamoyillariga asoslab shakllantirish jarayoni zamonaviy global iqtisodiyot talablari bilan uyg'unlashgan holda amalga oshirilmoqda. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, so'nggi yillarda mamlakatda energiya samaradorligini oshirish, qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish, ekologik toza texnologiyalarni joriy etish va ijtimoiy tenglikni ta'minlash borasida muhim natijalarga erishilgan.

Hukumat tomonidan olib borilayotgan iqtisodiy siyosat ekologik, ijtimoiy va iqtisodiy manfaatlarining muvozanatini saqlashga qaratilgan bo'lib, bu esa milliy iqtisodiyotning sifat jihatidan yangi bosqichga o'tishiga sabab bo'lmoqda. Shu bilan birga, xalqaro moliyaviy institutlar bilan hamkorlik, yashil moliyalashtirish mexanizmlarini joriy etish va xalqaro standartlarni tatbiq etish iqtisodiy siyosatning ustuvor yo'nalishiga aylangan. Shu bilan birga, mavjud tahlillar ayrim muammolarni ham ochib berdi. Jumladan, yashil texnologiyalarni keng joriy etish uchun ishlab chiqarish bazasi yetarli darajada rivojlanmagan, moliyaviy resurslardan foydalanish samaradorligi past, kadrlar salohiyati va ilmiy tadqiqotlar tizimi to'liq shakllanmagan. Shuning uchun barqaror rivojlanish siyosatini yanada samarali amalga oshirish maqsadida bir qator takliflar ilgari suriladi. Birinchidan, institutsional islohotlarni chuqurlashtirish zarur, ya'ni barqaror rivojlanish siyosatini amalga oshiruvchi idoralar o'rtasida aniq muvofiqlashtirish mexanizmini yaratish va davlat-xususiy hamkorlikni kengaytirish lozim. Ikkinchidan,

yashil moliyalashtirish tizimini rivojlantirish muhim, bu borada "Green Bond" va "Sustainable Finance" kabi xalqaro moliyaviy vositalarni milliy iqtisodiyotga tatbiq etish orqali ekologik loyihalarni rag'batlantirish mumkin. Uchinchi, texnologik innovatsiyalarni qo'llab-quvvatlash kerak, energiya tejamkor va chiqindisiz ishlab chiqarish tizimlarini joriy etishda ilg'or xorijiy tajribadan foydalanish samarali natija beradi. To'rtinchidan, kadrlar salohiyatini oshirish talab etiladi, bu maqsadda oliy ta'lim tizimida "yashil iqtisodiyot" yo'nalishlarini kengaytirish muhim ahamiyatga ega. Beshinchidan, monitoring va baholash tizimini takomillashtirish zarur, chunki barqaror rivojlanish ko'rsatkichlarini muntazam o'lchab borish hamda iqtisodiy siyosat samaradorligini aniqlash milliy reyting tizimi orqali amalga oshirilsa, bu nazoratni kuchaytiradi. Xulosa qilib aytganda, O'zbekistonda barqaror rivojlanish siyosatini shakllantirish va amalga oshirish jarayoni iqtisodiy o'sish, ekologik xavfsizlik va ijtimoiy farovonlikni uyg'unlashtirishga xizmat qilmoqda. Kelgusida iqtisodiy siyosatni "yashil iqtisodiyot" konsepsiyasi asosida takomillashtirish, ekologik me'yorlarga mos investitsion loyihalarni ustuvor moliyalashtirish va aholining ekologik madaniyatini oshirish orqali mamlakat global barqaror rivojlanish maqsadlariga yaqinlashadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Yashil iqtisodiyotga o'tish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi Qarori, PQ-4477-son, 2019-yil 4-oktabr.
2. Sachs, J. D. (2015). The Age of Sustainable Development. New York: Columbia University Press.
3. United Nations (2015). Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development. New York: UN Publishing.
4. OECD (2022). Green Growth Indicators 2022. Paris: OECD Publishing.
5. Stiglitz, J. E., & Greenwald, B. (2014). Creating a Learning Society: A New Approach to Growth, Development, and Social Progress. New York: Columbia University Press.
6. Jahon banki (2023). O'zbekiston iqtisodiyoti sharhi: Yashil o'sish sari. Washington, D.C.: World Bank Report.
7. Kuznets, S. (1971). Economic Growth of Nations: Total Output and Production Structure. Harvard University Press.
8. O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va moliya vazirligi (2024). Barqaror rivojlanish va yashil iqtisodiyot bo'yicha milliy hisobot.